

Postnina plačana v gotovini Cena 60 lir

Leto XXV. Št. 140 (7334)

TRST, četrtek, 19. junija 1969

Protosinhrotron in Slovenci

Protosinhrotron, ki ga Evropski center za jedrske raziskave (CERN) namerava zgraditi na službi evropskih fizikov za raziskave na področju visokih energij in bo največja strojna naprava na svetu.

Medtem pa sta se že izrekli za doberdoškos kandidatur komisija za vprašanja mednarodnih odnosov pri skupščini SR Slovenije in odbor za znanost, kulturo in prosveto izvršnega sveta Slovenije.

Na seji komisije za vprašanja mednarodnih odnosov je bila izrecno omenjena tudi slovenska manjšina in dejstvo, da jo je treba zaščititi pri tej gradnji, medtem ko iz časopisnih vestí o seji odbora za znanost, kulturo in prosveto to ne izhaja.

Evropski center za jedrske raziskave je svojčas pozval vse države članice, med temi tudi Italijo, naj vsaka poide eno ali več primernih mest, med katerimi bi kasneje komisija obrala najprimernejše za domaćno opredelitev in začetek gradnje protosinotskega pospeševalnika.

Kot smo lahko razvideli že pred več kot letom dni, se je Italija v začetku usmerila na dve lokaciji, in sicer Narđo v jugu in na Dobrodo. Italijanci vladni organi, ki niso nikoli jasno opredelile za eno od teh dveh lokacij, pač pa je svojčas finančno ministrstvo ugotovljalo, da ne bo za Dobrodo nikoli imelo na razpolago finančnih sredstev, ker da vojski stroji zahtevajo 120 milijard in za premostitve sedanje vredne črte nižje, na desni reki Timentu. Vsi tukajšnji vrnani pa so se zavzeli za gradnjo pospeševalnika v Dobrodo, tako npr. vse tukajšnje politične stranke, z izjemo poriške SDZ, doberdoška občinska goriska pokrajina, dežela Furlanija - Julijska krajina, ki deluje se na velike gospodarsko, turistične in tehnološke pogodbe, ki jih tako in tako nastičja, na velik napredek v fizikalnih raziskavanju, na uveljavitev evropskega centra za teoretsko fiziko, ki ima sedež v Miramuru, na uveljavitev tržaške univerze, na splošen napredek v deželi itd.

Vendar vsa ta prizadevanja niso obrodila otipljivih uspehov, saj so v državnem merilu v pobudo pristali samo liberalni in republikanci; le pred državnozbornimi volitvami se je poglobila zanjo še krščanska demokracija, oziroma njen tečajni tajnik Rumor, na predvojnem shodu v Trstu.

Vladno zagato je rešil sam Italija, ko je v maju 1968 klasičar Dobrodo in jih tako in tako z izredno dobro ceneno, tako da je Le Lucom in Franciji, od tega devetih mest, med katerimi sploh ni bilo Narđoja.

Razlog, da je Dobrodo za sedel drugo mesto, gre iskati v njegovi zgodovinski geološki strukturi, v odličnih operativnih možnostih (cena elektrike je energija, velika količina vode, ki bi se črpala iz soške jezovne žilve, ugodno podnebje, zelo razvito znanstveno in tehnološko okolje), in v odličnih socioloških strukturah (bilina mestnih in turističnih središč Trst, Gorica, Tržič, Sesljan, Gradec, Cortina, Benetke).

Francoska lokacija je Le Lut in je geološko nekoliko primernejša, s obziri pa sta ostali karakteristični.

Italija je v mesecu avgustu tega leta potrdila svojo finančno udeležbo pri gradnji pospeševalnika, za Francijo, Belgijo in Avstrijo, kasneje je potrdila še Nemčija. V letošnjem marcu je svojo kandidaturu še podprla z vladno izjavo, da se zemljišče na doberdoški planoti izroči CERN v obliki kakršnihkoli stroškov v katerem koli času.

V prvi polovici maja letos so predstavniki CERN ogledali doberdoško lokacijo, po kateri se je stvelilo možnih kandidatur se nadalje sklenilo na vsa pet lokacij (De Luc, Dobrodo, Društenfurt - Nemčija, Focant - Belgija, Gópfiriz - Avstrija). Ob koncu istega se je ustanovil deželni odbor za vprašanje protosinhrotrona; le on nameruje bivši predsednik senata Merzgora, ki je v preteklih dneh začel s pripravljalnim delom pri predstavniku republike Saraguta, za obnovo ministrstva Nennju, za obnovo ministrstva Guju in priključuje se obisk pri predstavniki vlade Rumorju.

Vse kaže torej, da se je ta lokacija že zelo uveljavila, in kaže, da bodo v zadnji fazi razprave med Le Lucom in Dobrodom.

NA KONGRESU CGIL V LIVORNO

POZDRAVI IN IZRAZI SOLIDARNOSTI PREDSTAVNIKOV TUJH SINDIKATOV

Za jugoslovanske sindikate je pozdravil član predsedstva Tone Kropušek - Buren pozdrav severovietnamskemu predstavniku - Grški predstavnik je zahteval solidarnost italijanskim delavcem v borbi proti diktaturi

LIVORNO, 18. — Tretji dan kongresa CGIL je bil povečini posvečen pozdravi tujih delegacij. Delo se je nadaljevalo popoldne v komisijah. Zjutraj so govorili predstavniki nekaterih federacij. Zatem je skupna delegacija CGIL, UIL in CISL železnikarjev iz Bologne sporočila pozdrav kongresu in predložila resolucijo, ki jo je kongres odobril proti vmešavanju varušnih oblasti v upravljanje sindikalnih pravic in zlasti proti sklepom pogodbenega in normativnega značaja krajevnih uprav v korist uslužbenec pooblaščenih podjetij.

Predsedstvo je nato prebralo številne pozdravne brzojavke, med katerimi tudi brzojavko senatorja Parria. Zatem so sporočili pozdrave predstavnikov tujih sindikalnih delegacij: Francije, Sovjetske zveze, svetovne sindikalne zveze, Bolgarije, CSSR, zveze arabskih sindikatov, Severne Koreje, Vzhodne Nemčije, Jugoslavije, Poljske, Romunije, Španije, enotnega gibanja proti diktaturi v Grčiji in Severnega Vietnama.

Glavni tajnik CGT George Seguy je v zvezi z dogodki maja-junija 1968 izjavil, da so ti dogodki bili izkušnja, iz katere so delavci postegnili nauk, s tem da so izrazili voljo, da premagajo cepitev sindikalnih in političnih sil leve.

Tajnik centralnega sveta s tujskimi sindikatom Nikolaj Romanov je govoril o splošnih vprašanjih in o Vietnamu. Tajnik svetovne sindikalne zveze Ibrahim Zaocara je v imenu predstavnika Bitossija izjavil, da ima mednarodno sindikalno gibanje v prvi vrsti za cilj vzpostaviti, da je treba njih rešiti, če na bo učinkovita, enotno izjavo izjavil je tudi, da svetovna sindikalna zveza odločno podpira vsiliko enotno mednarodno centralno in so trdila v tem smislu.

Tajnik centralnega sveta bolgarskih sindikatov Stojan Stojanov je govoril o vlogi sindikatov v borbi za demokratske spremembe. Za tem je govoril podpredsednik centralnega sveta češkoslovaških sindikatov Jan Dozi izjavil je, da so češkoslovaški sindikati v celoti razumeli vsebino in pravilnost nove demokratske smrti, ki se je začela januarja 1968, toda hkrati so pripravljali sprejeti napadu reakcionarnih sil. O odnosih s Sovjetsko zvezo je izjavil, da enoslovesno lahko nastanajo tudi v najboljših državah, vna za rešitev vprašanj ne zahtevajo pomirjevalca.

Predsednik mednarodne zveze arabskih sindikatov Mohamed Kall je govoril o Srednjem vzhodu in o razmerah, v katerih žrtje palestinski begunci, za katere je zahteval aktivno solidarnost italijanskih delavcev.

Predstavnik enotnega protidiktatorskega sindikalnega gibanja Grčije je zahteval demokratske, gospodarske, športne in kulturne izboljšave, dokler brozo tam vladati fašistični polkovniki. Predstavnik španskih delavskih komisij je govoril o notranjih razmerah v Španiji.

Član predsedstva centralnega sveta jugoslovanskih sindikatov Tone Kropušek je med drugim izjavil: «Samo z odkritim bratskim in konkretnim sodelovanjem bodo sindikati lahko pridobili potrebno sposobnost odprti delavskemu razredu v vseh državah in svetu na splošno poti za dokončno uresničenje njihove zgodovinske vloge.»

Tajnik centralnega sveta zveze romunskih sindikatov Jon Cotot je poudaril, da romunski sindikati delujejo za razvoj sindikalnih organizacij vseh držav ne glede na njihovo usmeritev ali vnanjenja upoštevajoč skupne smote borbe delavcev na podlagi načel enakosti, vzajemnega spoštovanja in neoposredne solidarnosti.

V komisiji za industrijo v poslanjski zbornici je danes odobrila prve tri člene načrta zakona o obveznem zavarovanju za civilno odgovornost za motorna vozila in plovila.

Skupina demokristjanskih senatorjev je predložila načrta zakona o pravnem priznanju neskladnosti vojaške službe z vestjo po-sameznikov, ki se te službi privlačijo. Predsednik naj bi poveril upravljanje civilne službe.

V senatu so odobrili načrta zakona, ki določa, da bodo komisiji pooblaščenih podjetij imeli odsej petletni mandat namesto štiri-letnega.

Komisija za delo v senatu je proučevala razne ukrepe o zaščiti sindikalnih svobodnih delavcev in je odloži nadaljevanje razprave na pomejši čas.

Komisija za finance in zaklad v senatu je odobrila načrt zakona, ki ureja postopek za odobritev in izvajanje gospodarskega načrta ter odnose med tem načrtom in dejavnimi programiranjem v deželah.

PO TRINAJSTIH DNEH ZASEDANJA V KREMLJU

Delegacije zapuščajo Moskvo po zaključku komunističnega vrha

Komentar «Pravde» - «Unità» o stalnih italijanske delegacije

MOSKVA, 18. — Člani petinsedemdesetih delegacij, ki so se udeležile moskovske konference komunističnih in delavskih partij, so že začeli zapuščati sovjetsko prestolnico. Prvi so odšli delegati partij v oblasti, med njimi Ulbricht, Ceausescu, Husak in Gomulka, ki so jih na letališču v Nuukovem pozdravili najvišji sovjetski predstavniki.

Italijanske delegacije bo ostala še nekaj dni v Moskvi: Berlinguer, Galluzzi, Bufalini, Boffa in drugi ne bodo imeli političnih razgovorov, pač pa si bodo kot turisti, tako vsaj poročajo italske agencije, ogledali turistične in kulturne znamenitosti sovjetske prestolnice.

Potez komunističnega vrha ter vsebine osnovnega dokumenta, ki so ga na njem odobrili, je seveda v ospredju pozornosti političnih opazovalcev. Komentar o zasedanju objavlja tudi Pravda, ki v današnjem uvodniku trdi, da je končni dokument »spodaj znanstvenim marksistično leninistično analizo sedanjega svetovnega razvoja, pokazal nečloveško naravo imperializma, nakazal pot za enotnost vseh revolucionarnih in protimperialističnih sil ter oblike in metode učinkovitega boja za mir, za demokracijo, za narodno neodvisnost, za socializem in komunizem.»

«Konferenca 75 partij — nadaljuje glasilo KPI — je potrdila, da obranljivo komunističnega sveta neunicijo zvestobo marksizma — leninizmu, odvrtačo vsak poskus, da bi ga ponarejevali, da bi razoroževali ljudstva v kompleksnem boju proti imperializmu. Uvodni del Pravde se zaključuje s trditvijo, da so komunisti še enkrat prekržali račune imperialističnih reakcionarjev in marksističnih razkolnikov, ki so se jim v bistvu pridružili.»

Današnji «Unità» objavlja izbrana izročila orednih dokumenta, ki ter navaja stališča KPI o posameznih točkah. Prvo poglavje zadeva, kot je znano, položaj protimperialističnih in revolucionarnih sil ter »spovedano agresivnost« ameriškega imperia-lizma; dalje obravnava žarišča napetosti na paritski poljanja, ki ustvarjajo v Srednjem vzhodu, na Sredozemlju, na azijskem Jugo-vzhodu, na Daljnem vzhodu, v Afriki in v Latinski Ameriki.

«Sodba KPI o tem prvem poglavju — piše Unità — je, da ne smemo strogo znanstvene analize, da imamo odločilne aspekte odnosov sil, kot je razkol, ki je nastal v socialističnem svetu, ter ne odgovarja na vprašanje, zakaj se potencialne velike možnosti s takšno težavo spreminjajo v dejanja. Po mnenju KPI dokument ne podaja razlogov za nekateri uspehi, ki jih je imperializem žel, ter daje zato nepopolno sliko o svetovnem položaju.

V zvezi z drugim poglavjem (socialistični sistem, revolucionarne sile v kapitalističnih državah, ljudska gibanja v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki) piše komunistični dnevnik sledeče: «Tudi o tem poglavju ni mogla KPI izraziti svojega soglasja, ne samo za- radi splošnih pomanjklivosti analize, ampak zaradi pomanjkanja pravih političnih vprašanj, kot so tista, ki jih je rodil češkoslovaški primer; zaradi vztrajnih nesoglasij glede praktične vrednosti in načina uresničevanja nekaterih splošnih načel, ki so sicer sama po sebi pravilna; zaradi pomanjkanja izrecne odločitve edinega modela socializma; zaradi same konfiguracije socializma, ki iz dokumenta izhaja in ki ne odgovarja sistem, za katerega se KPI bori, pa tudi zaradi nezadostne osveštosti sil, ki stopajo v boj proti imperializmu.»

O tretjem poglavju, ki je posve-

čen ciljem in metodam protimperialističnega boja, ki ga je delegacija KPI podpisala, je v listu rečeno, da «ne glede na ideološka vprašanja in na oceno analize, nakazuje konkretne cilje protimperialistične zveže na mednarodnem področju, na podlagi katerih je akcijska enotnost do-jansko uresničljiva in absolutno potrebna.»

Odločen četrtega poglavja, ki govori o potrebi po enotnosti komunističnega gibanja, izhaja po pisarju «Unità» iz razlogov, zaradi katerih ni KPI soglasala s prvimi in drugim. «V njem so navedene izjave, ki so na splošno pravilne, vendar se pri njihovem praktičnem uresničevanju porajajo resni spori, ki jih ni ignorirajo. Kot primer navaja komunistično glasilo načeli neodvisnosti in nevmesanja v notranje zadeve. «Unità» očita dalje četrtemu poglavju dokumenta, da ne pove, katere so »resne težave« gibanja in kateri so vzroki teh težav. Vse to se po mnenju KPI v dokumentu rešuje z generičnimi izjavami o metodah, ki pa jih je v praksi mogoče na različne in tudi nesprostne načine tolmačiti in uresničevati.»

U Tantov govor v Ženevi

ZENEVA, 18. — Glavni tajnik OZNV U Tant je govoril danes na zasedanju mednarodne organizacije za delo. Izjavil je, da bo treba doseči tri glavne smote: zato da se na svetu doseže trajen mir in da se izboljša položaj v katerem bita na razvoj ne samo v smeri materialnega napredka, temveč tudi v smeri moralne in duhovne obogatitve; da bodo morajo biti na razpolago ustanovam Združenih narodov zadostna sredstva, ki se morajo pravilno uporabiti.

U Tant je govoril na posebnih seji, ki je bila posvečena 50. obletnici te organizacije. Na seji se je obrnelo tudi na generacijo iz 116 držav več kot številih osebnosti z vsega sveta.

U Tant je v začetku svojega govora poudaril, da morajo pri razvoju in iskanju miru aktivno sodelovati vse države. Udeležba mladine bi morala jamčiti razvoj ustanov OZNV, ki so zgrajene na trdnih temeljih izkušnje.

U Tant je omenil tudi, da zadržuje Združeni narodi drugo dejstvo, ki je obkroženo v svetovni tovarni program o zaposlitvi, ki ga je pripravila mednarodna organizacija dela, sestavi del.

«Če ne posvetimo človeku večje pozornosti, bodo drug desetletje razvoja lahko doživelo neuspeh. Po mojem mnenju je nekateri predstavniki sindikalnih organizacij.»

PO SESTANKU S PRISTOJNIMI MINISTRI

Ne bo stavke poštnih uslužbenecv in upravnega osebja v šolah

V poslanski zbornici se nadaljuje razprava o ločitvi zakona in o reformi kazenskega zakonika - Komunistični načrt o univerzitetni reformi - Brodolini sprejel predsednika INPS

RIM, 18. — Sindikati upravnega osebja v šolah in pri šolskih skrbniških so predložili stavko, ki se je imela začeti jutri in trajati do 1. julija. To so sklenili po današnjem sestanku z ministri Colombo, Ferrari - Aggradjem in Gattom.

Tiskovni urad ministrstva za solstvo je s tem v zvezi objavil izjavo, v kateri je rečeno, da so na sestanku pojasnili voljo vlade, da uredi sporna vprašanja, in da se bodo sestanki nadaljevali.

Tudi sindikati poštnih uslužbenecv so predložili stavko po današnjem sestanku z ministrom Mazzo, ki je sporočil, da bodo na prihodnji seji ministrskega sveta odobrili ukrepe, ki se tičejo programa sprejemanja novih uslužbenecv, 10-urnega delovnega dneva in delovnega urnika, ki so po njihovi osetji, in drugih spornih vprašanj.

Jutri bo nova stavka sodnih kmetov. Če ne bo dosežen sporazum, bo nova stavka od 1. do 4. julija.

Jutri se bo začel v Tunisu enajsti vsederni kongres ACLI ob 14. dnevi 645 delegatov, ki zastopajo približno 700 tisoč članov.

Na današnji seji poslanske zbornice so proučili in odobrili člene načrta zakona, ki spreminja nekatere člene zakonika o kazenskem postopku, ki se tičejo pravice obtožbe. Zakon bo verjetno sprejet jutri. Danes se je nadaljevala tudi razprava o ločitvi zakona, ki se bo nadaljevala jutri.

V pravosodni komisiji poslanske zbornice je demokristjanka Maria Eletta Martini poročala o ukrepih za spremembo določb civilnega zakonika, ki se tičejo družinskega prava. Podtajnik De-Andro je sporočil, da bo vlada predložila lasten načrt, da bo vlada pa bo zavzela stališče do predloženih načrtov in postavila spreminjevalne predloge.

V komisiji za solstvo v poslanski zbornici so govorili o sprejemanju nastalih srednjeevropskih profesorjev in seznam stalinov. S tem v zvezi so vse politične skupine predložile 24 predlogov. Proevangelik demokristjan Romanco je sporočil, da bo vlada pripravila svoj predlog.

Komisija za industrijo v poslanski zbornici je danes odobrila prve tri člene načrta zakona o obveznem zavarovanju za civilno odgovornost za motorna vozila in plovila.

Skupina demokristjanskih senatorjev je predložila načrta zakona o pravnem priznanju neskladnosti vojaške službe z vestjo po-sameznikov, ki se te službi privlačijo. Predsednik naj bi poveril upravljanje civilne službe.

PO TRINAJSTIH DNEH ZASEDANJA V KREMLJU

Delegacije zapuščajo Moskvo po zaključku komunističnega vrha

Komentar «Pravde» - «Unità» o stalnih italijanske delegacije

MOSKVA, 18. — Člani petinsedemdesetih delegacij, ki so se udeležile moskovske konference komunističnih in delavskih partij, so že začeli zapuščati sovjetsko prestolnico. Prvi so odšli delegati partij v oblasti, med njimi Ulbricht, Ceausescu, Husak in Gomulka, ki so jih na letališču v Nuukovem pozdravili najvišji sovjetski predstavniki.

Italijanske delegacije bo ostala še nekaj dni v Moskvi: Berlinguer, Galluzzi, Bufalini, Boffa in drugi ne bodo imeli političnih razgovorov, pač pa si bodo kot turisti, tako vsaj poročajo italske agencije, ogledali turistične in kulturne znamenitosti sovjetske prestolnice.

Potez komunističnega vrha ter vsebine osnovnega dokumenta, ki so ga na njem odobrili, je seveda v ospredju pozornosti političnih opazovalcev. Komentar o zasedanju objavlja tudi Pravda, ki v današnjem uvodniku trdi, da je končni dokument »spodaj znanstvenim marksistično leninistično analizo sedanjega svetovnega razvoja, pokazal nečloveško naravo imperializma, nakazal pot za enotnost vseh revolucionarnih in protimperialističnih sil ter oblike in metode učinkovitega boja za mir, za demokracijo, za narodno neodvisnost, za socializem in komunizem.»

«Konferenca 75 partij — nadaljuje glasilo KPI — je potrdila, da obranljivo komunističnega sveta neunicijo zvestobo marksizma — leninizmu, odvrtačo vsak poskus, da bi ga ponarejevali, da bi razoroževali ljudstva v kompleksnem boju proti imperializmu. Uvodni del Pravde se zaključuje s trditvijo, da so komunisti še enkrat prekržali račune imperialističnih reakcionarjev in marksističnih razkolnikov, ki so se jim v bistvu pridružili.»

Današnji «Unità» objavlja izbrana izročila orednih dokumenta, ki ter navaja stališča KPI o posameznih točkah. Prvo poglavje zadeva, kot je znano, položaj protimperialističnih in revolucionarnih sil ter »spovedano agresivnost« ameriškega imperia-lizma; dalje obravnava žarišča napetosti na paritski poljanja, ki ustvarjajo v Srednjem vzhodu, na Sredozemlju, na azijskem Jugo-vzhodu, na Daljnem vzhodu, v Afriki in v Latinski Ameriki.

«Sodba KPI o tem prvem poglavju — piše Unità — je, da ne smemo strogo znanstvene analize, da imamo odločilne aspekte odnosov sil, kot je razkol, ki je nastal v socialističnem svetu, ter ne odgovarja na vprašanje, zakaj se potencialne velike možnosti s takšno težavo spreminjajo v dejanja. Po mnenju KPI dokument ne podaja razlogov za nekateri uspehi, ki jih je imperializem žel, ter daje zato nepopolno sliko o svetovnem položaju.

V zvezi z drugim poglavjem (socialistični sistem, revolucionarne sile v kapitalističnih državah, ljudska gibanja v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki) piše komunistični dnevnik sledeče: «Tudi o tem poglavju ni mogla KPI izraziti svojega soglasja, ne samo za- radi splošnih pomanjklivosti analize, ampak zaradi pomanjkanja pravih političnih vprašanj, kot so tista, ki jih je rodil češkoslovaški primer; zaradi vztrajnih nesoglasij glede praktične vrednosti in načina uresničevanja nekaterih splošnih načel, ki so sicer sama po sebi pravilna; zaradi pomanjkanja izrecne odločitve edinega modela socializma; zaradi same konfiguracije socializma, ki iz dokumenta izhaja in ki ne odgovarja sistem, za katerega se KPI bori, pa tudi zaradi nezadostne osveštosti sil, ki stopajo v boj proti imperializmu.»

O tretjem poglavju, ki je posve-

čen ciljem in metodam protimperialističnega boja, ki ga je delegacija KPI podpisala, je v listu rečeno, da «ne glede na ideološka vprašanja in na oceno analize, nakazuje konkretne cilje protimperialistične zveže na mednarodnem področju, na podlagi katerih je akcijska enotnost do-jansko uresničljiva in absolutno potrebna.»

V WASHINGTONU PROUČUJEJO ODGOVOR SZ

Napad izraelskih letal na jordansko ozemlje

Golda Meir ni zadovoljna z obiskom v Londonu

WASHINGTON, 18. — V ameriških uradnih krogih so sporočili, da je Sovjetska zveza odgovorila na ameriške predloge v zvezi s Srednjim vzhodom, ni pa znana vsebina ameriških predlogov in sovjetskega odgovora. V uradnih krogih izjavljajo samo, da sovjetski odgovor sedaj temeljito proučujejo, ter da se bodo ameriško - sovjetske posvetovanja nadaljevala.

Predstavnik državnega departmana je izjavil, da se je sovjetski odpravnik poslovle večer pogovarjal 30 minut z državnim tajnikom Rogerom.

Danes je prišla v Kairo na uraden obisk delegacija sudanske vlade, ki se bo pogovarjala z egipčevskimi voditelji. Verjetno se bodo posvetovali o možnosti tesnejšega sodelovanja med obema državama zlasti glede Srednjega vzhoda.

Kakor so sporočili v Kairu, je bil večeraj in danes nov topiški dvoboj ob Sueškem prekopu.

Ponoven proces De Lorenzo-Espresso

RIM, 18. — 7. julija bo ponoven sodni postopek De Lorenzo-Espresso, ker je bivši kabinjerjski general ponovno tožil znani tehnik. Tokrat ni zadovoljen s članom, ki je bil objavljen 9. marca z naslovom «De Lorenzo se še vedno bojev.»

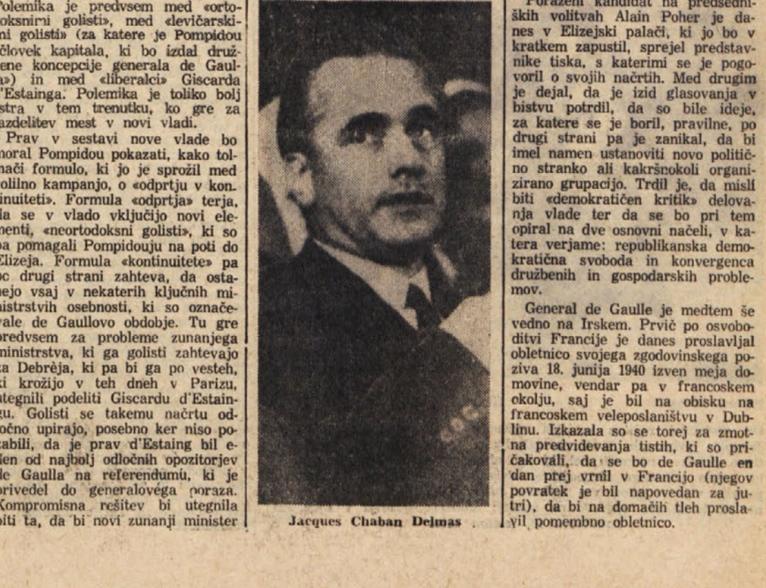
Proces proti študentom v Firencah

FIRENCE, 18. — Danes so se pričeli zagovarjati študente, ki jih je politični urad kvesture obdolžil, da so 26. februarja zasedli filozofsko fakulteto in pri tem prekršili celo vrsto predpisov. Gre za kar 154 študentov in je moral pre- zasedti dvorano porotnega sodišča, da je lahko pričel sodni postopek, ki se bo nadaljeval v soboto.

Clifford predlaga popoln umik sil ZDA iz Vietnama

NEW YORK, 18. — V ZDA je vzbudil danes veliko zanimanje, pa tudi mnogo polemik, članek bivšega obrambnega sekretarja Clarka Clifforda, ki ga objavlja zadnja številka «Foreign Affairs», v kateri bivši šef obrambnega departmana Johnsonove administracije trdi, da ZDA ne morejo v Vietnamu ničesar več doseči in da bi morale do leta 1970 umakniti vse vojaške enote iz Južnega Vietnama.

Clifford podrobno razlaga, kako je prišel do tega prepričanja: «Vojaška pot — piše — po kateri

Jacques Chaban Delmas

PO TRČENJU VLAKOV NA PROGI MESSINA-PALERMO

Odstranjevanje razbitin otežkočeno zaradi požara

Zelo težko bodo odstranili iz tunela oba lokomotorja

MESSINA, 18. — Šele danes do- pojdne so lahko končno pričele reševalne skupine dela v pred- domu Sant'Antonio, kjer sta v noci med soboto in nedeljo trčila pot- niški ter tovorni vlak. Včeraj so se vzele razbitine vagonov in je požar trajal osem ur kljub izred- nim naporom gasilcev ter dobri tehnični opremlitvi. Gasilci so bili za- škrtani z ožestvimi obkolitvami, pri čemer so se trije gasilci zastrupili in so jih morali odpeljati z rešil- nimimi avtomobili v bolnišnico.

Sedaj med razbitinami vagonov ni več nobenega sledu o trupih ponesrečenih, katere je ogledal do kraja uničil. Prav gotovo sta med razbitinami še dve trupli, obstaja pa možnost, da gre tudi za kakšno- ga potnika, za katerega se v na- prej ni vedelo in o tem tudi go- vorci, dejstvo, da so našli med trač- nicami neki francoski potni list.

Dopoldne so odstranili iz tunela vagon in to na eni strani pot- niški vagon preveza razreda ter raz- streljeni potni vagon, od katerega je ostal samo še skelet, ker je bil narejen iz lesa. Na drugi strani pa so odstranili tovorne vagon, tako da sta ostala v tunelu samo še oba lokomotorja. Odstranjevanje teh dveh težkih strojev bo zelo težavno, saj sta se dobesedno zarila drug v drugega. Sedaj ju bodo morali najprej ločiti, nato ju postaviti na tračnice in šele nato odvežati iz predora.

Neodlajne se preiskava o vzrokih nesreče, ki ni privedla dosegaj do nobenih novosti. Gasilci so bili za- postajena 50-letnega Venuta, ki je izgubil in se ni javil policiji, ki ga išče, čeprav sodne oblasti gledajo njega niso izdale zapornega povelja.

Kanal med Balatonom in Donavo

DUNAJ, 18. — Madžarska agen- tija poroča, da so pričeli z veli- kimi deli za razširitev kanala SIO, ki povezuje jezero Balaton z Do- navo. Ko bo zgrajena kanalska zveza Ren - Mena - Donava se bo lahko pripeljalo iz Rotterdama z ladjo do Balatona in nazaj. Pri- čeli pa so izdelovati načrte za gradnjo kanala, ki naj povezuje Dravo z Balatonom. Ta kanal bo dolg 27 km.

Sandra Severi diplomirala

MILAN, 18. — Po dveh letih polemik in prepričev je končno gospa Sandra Severi diplomirala iz arhitekture na milanski poli- tehnični. Priznanje je polagala di- plomo 19. decembra 1967 in to brez kakršne koli teže in je eno- stavno zagovarjala splošno temati- ko o krizi fakultet za arhitekturo. Kasneje pa se rektor ni strinjal s takšnim načinom polaganja izpi- tov in je diplomo razveljavil. Prišlo je do sodnega spora in je znani sod- nik Bianchi D'Espinoza dal rektorju prav ter končno do povelja z ministrstvom, ki je salomonsko di- lo prav rektorju glede vračanja diplome, istočasno pa priznalo tem- atiko, kot možno, da se iz nje polga diploma na arhitekturo. Po dveh letih sodnih in pravnih spor- ov je torej prišlo do končne re- šitve.

Lutring ponovno pred sodniki

PARIZ, 18. — Luciano Lutring je ponovno pred sodniki in skupaj s njim tudi sedem članov njegove tolp, ki se je ukvarjala z ropi in nato zbežala s hitrimi avtomo- bili.

Rihard Jakopič Glosniklje, 1934, olje, pl. 77 x 65

Oh stoletni rojstva mojstra slovenskega impresionizma Riharda Jakopiča pripravljamo Moderna galerija v Ljubljani veliko retrospek- tivno razstavo njegovih del, ki bo odprta meseca novembra. Da bi bil pogled celovitejši življenjskega dela kar se da popoln, Moderna galerija vjudno prosi vse lastnike Jakopičevih del, da jim to pisme- no ali telefonsko sporoče na naslov: Moderna galerija v Ljubljani, Tomšičeva 14, telefon 21700

Pred cerkvijo so se pogrebi s fašističnim pozdravom poslovili od pokojnega sekretarja neofašistične italijanske socialnega gibanja (MSI) Arturja Michelinija, ki je v nedeljo umrl za možganskim tumorjem. Michelini, ki je bil sedaj star 60 let, je bil že v mladosti vnet fašist, vendar se za Mus- solinijeve ere ni uspel na kakršenkoli vodilni položaj. Zato pa vojni leta 1946 med usta- novitvijo oživljene fašistične stranke MSI, katere tajnik je postal leta 1954

PRIPRAVE ZA PRISTANEK NA LUNI

Ameriška astronauta se morata navaditi na uspavalne praške

Armstrongovo hojo po Luni bodo neposredno prenašali

CAPE KENNEDY, 18. — Sinoči sta ameriška astronauta Neil Arm- strong in Edwin Aldrin, ki bosta stopila 21. julija na Luno, zauži- la uspavalni prašek esecional. Gre za pomemben poskus, kako na njiju vplivajo uspavalna sredstva, saj predvideva program pristaja- nja na Luno, da bosta astronauta najprej pristala z luninim mode- lom in nato najprej štiri ure za- spala, tako da bosta povsem spo- čita stopila na lunino površino. Psiholozi pa so mnenja, da bi po- vsem nemogoče, da bi zaspala brez primernega uspavalnega sred- stva. Zato sedaj tudi ti poskusi, iz- se bodo nadaljevali še z drugimi preparati.

NASA je po drugi strani sporo- čila, da bodo neposredno snemali s televizije kamero, kako bo Armstrong hodil po Luni. Astro- navt bo šel po devetih stopnicah iz modela in bo sprožil telekame- ro, ki bo snemala belo-črni film, medtem ko bodo v kabini tudi aparati za barvno televizijo. Armstrong se bo predvsem u- kvantjal z veliko ameriško zastavo, ki jo bo potegnil iz posebnega za- voja, ki bo pritrjen na modelu. Nato bo zastavo razvil, močna vzmet pa bo skrbela, da se bo razprostirala, saj na luni ni vetra.

Tožilec zahteval ostre kazni na procesu Balzan

PALERMO, 18. — Javni tožilec dr. Gaetano Martorana je na pro- cesu Balzan zahteval zelo ostre kazni za vse vodilne funkcionarje Bando di Sicilia in tudi za razne osebe, ki so se okoristile s sred- stvi banke. Za dr. Bazana je javni tožilec zahteval 14 let zapor, za druge oboževane pa se vrste zah- tevalne kazni okrog štirih - petih let, za tujega generalnega ravnatelja, za katerega je tožilec zahteval osem let zapor. Za novinarja J. Baldaccija je tožilec zahteval šest let zapor, za filatelista Giulia Bolfaffija pa pet let zapor.

Skrivnostna eksplozija v hotelu v Rimu

Peklenski stroj je razmesaril arabskega študenta - v sosed- ni sobi lažje ranjena mladoporočnica na poročnem potovanju

RIM, 18. — V bližini železniške postaje je v hotelu prišlo do moč- ne eksplozije, ki je razmesarila arabskega študenta, ki je bil gost ho- tela. Fant je očitno imel eksplozivni stroj sestavljen iz dveh za- vojov močnega eksploziva, ki je bil povezan z urnim mehanizmom, ki mu je eksploziv v rokah. Mrtvi je doma iz Asmara in se piše Tefad Hags; bil je star 23 let. Eksplozija je bila močna in so njegovo truplo našli na postelji povsem razmrjavljeno ter pokrito z raznimi ruševinami.

Tujec je prispel v hotel Vomero včeraj ob 18. uri in je s seboj imel samo manjši kovček ter je pokazal potni list, ki so mu ga zadržali v Kairu. Zasedel je skromno sobico, ki so jo dobili tako, da so pregradiili dve večji sobi. Večkrat je zapustil penzion in vedno je s seboj vzel ključ od sobe, če- prav to ni običaj v hotelu. Do eksplozije je prišlo okrog 15. ure in je eksplozija dočela razli- steno sobe ter so se ruševine pre- valile v sosednjo sobo, kjer je bil par mladoporočencev na poro- čnem potovanju. Mož, 28-letni Vioto di Pasquale in 23-letna soproga Isa, oba iz Barija, sta bila lažje ranje- na in so ju morali odpeljati v bolnišnico.

Potopila se je romunska rečna ladja

BEograd, 18. — Potopila se je romunska rečna ladja «Fillas» in z njo je izgubilo življenje dvaj- set - trideset oseb. Ladja je dvaj- set ura pred tem potopila v bližini preobrnila v bližini «železnega mo- stu» to je na področju Džerdara, kjer sedaj grade orjaško hid- roelektrarno, ki bo istočasno tu- di znatno izboljšala plovo po Du- navu. Niso znani točni razlogi za nesrečo, niti koliko žrtve je bi- lo pri nesreči, pri kateri je izgub- ilo življenje vseh sedem moč po- sadke, poleg tega pa še številni delavci.

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

NA POBUDO DRUŠTVA KRONISTOV V TRSTU

Predavanje dr. Morina o kardiokirurgiji

Mladi kirurg, ki je februarja letos prvič v Italiji presadil zaklopko aorte, je svoje predavanje raz- lagal tudi s skioptičnimi slikami

Na pobudo društva kronistov v Trstu je včeraj predaval pred pol- no dvorano občinstva v častlika- rskem krožku, med katerim je bi- lo mnogo tržaških zdravnikov, prof. Francesco Morino, znani kirurg iz Turina. Profesorja Morina je naj- prej pozdravil in na kratko pred- stavi predsednik društva kronisto- v. Prof. Morino je govoril o temi «Resničevine in perspektive na po- dročju kardiokirurgije». Poudaril je, da se danes zelo mnogo go- vori in piše o srčnih presaditvah, čeprav o resničnih dosežkih iz kirurške znanosti še vedno prema- lo znan. V svojem predavanju je s skioptičnimi slikami prikazal najprej razne srčne bolezni in na- pake in nato zadnje kirurške po- sege, ki so nekateri, zlasti pri otrocih, sedaj že zelo uspešno iz- vedli. Ključni temi je poudaril prof. Morino, je treba tudi pri najbolj enostavnih kirurških posegih vsi- ti točno diagnozo bolezni, ker saka najmanjša napaka pri diagnozi lahko povzroči pri kirurškem po- segu smrt pacienta.

Predavatelj je govoril tudi o raz- nih napravah, ki so jih do sedaj izdelali in o umetnih zaklopkah, ki so jih do sedaj stavili v srce raz- nih bolnikov, kar pa še vedno ne daje nobenega jamstva za zdravje bolnika, predvsem zato, ker se ti strojčki v doglednem času izrabijo in se človek niti ne zave, kdaj mu odpovedo, kar pomeni za bolnika gotova smrt. O presaditvi srca kot taki, se pravi o zamenjavi bolne- ga srca v živem človeku s srcem kornjač umrlega človeka, je dr. Mo- rino predvsem obsežno govoril in je poudaril, da je ta kirurški poseg na srcu danes tisti, ki povzroča največ primerov smrti. S skioptič- nimi slikami je prof. pokazal po- stopek presaditve srca, ki ga po- slusno opravljajo v Turinu za ži- vih psih, kar v Italiji je dejal prof. Morino, po zakonu je živ- povodena presaditev srca v živem človeku. Ob zaključku se je dr. Morino vprašal, kakšni so bili do- sedanja dosežki teh zelo tveganih kirurških posegov, ki jih oprav- ljajo predvsem v Južni Irski in v Ameriki. Po njegovem mnenju ni- so bili najbolj zadovoljivi. Toda znanost na tem kirurškem področ- ju se je v zadnjem času zlasti v pogledu posegov na srcu, izred- no razvila in do sedanjih uspe- hi je visoka cena, ki jo človeštvo plača danes za boljše dosežke v prihodnosti.

Gojenka Majda Cibic je sproti napovedovala zelo bogat in pester spored, ki je obsegal 22 točk, kar vsekakor ni malo. Na sporedu so bile skladbe Pavčića, Fakina, Šker- janca, Bacha, Pleyela, Ulage, Be- yerja, Franka in mnogih drugih znanih imen z glasbenega področ- ja.

Na zaključni prireditvi so nasto- pili: Elizabeta in Helena Danev, Vasilij, Magda, Peter in Sergij Stoka, Alenka in Ivo Starc, Jana in Marko Ban, Ilonka Sedmak, Mavricij Lovrečič, Renzo Milič, E. rika in Aldo Brišček, Franko Abra- m, Gabrijel Husu, Ariana Kapun.

JUTRI V NABREZINI

Otvoritev vinske razstave

Po uspehi razstavi domačih vin v Zgoniku so zdaj na vrsti doma- ca vina iz devinsko-nabrežinske občine V Nabrezini bo namreč od 20. do 22. t. m. občinska razstava in potekajoča domačih vin. Otvoritev vinske razstave v Na- brezini bo v petek, 20. t. m. ob 18. uri. Razstava bo, kot običajno, na glavnem trgu v Nabrezini. V okviru razstave bodo tudi letos razne prireditve, športne tekme, tombola, nastop pevcev in godb na pihalu. Da ga bodo gostje z večjim už- itkom skrčali, bodo na razstavi vse tri dni cvrtili ribe, kuhali klobase, pečli čevapčice in postregli s pr- utom, sirom itd. Upati je, da se bo obdržalo lo- po vreme. V Nabrezini predvide- vajo veliki obisk gostov in se na- to primerno pripravljajo. Vina iz devinsko-nabrežinske ob- čine ni treba posebej hvaležiti, ker se hvaležijo samo. Belo vino s sonče- ga brega nad morjem in črna iz kraških vinogradov imata vedno več prijateljev, ki znajo ceniti pristne dobrane naše zemlje.

POVZETKI IZ DISKUSIJE NA

Poglobiti vsebino dela

Objavljamo drugi del povzetrov iz diskusije na 18. rednem občnem zboru Slovenske prosvetne zveze v Gorici. Z objavlja- njem povzetrov bomo zaključili jutri.

Jože Cej slikar iz Gorice

V uvodu je Jože Cej citiral od- lonek iz tajniškega poročila, ki pravi, da je glavni namen zveze družiti Slovence in njih kulturno dejavnost, toda tudi prenašati pro- bleme slovenske družbe, slovenskih ljudi v italijansko družbeno uredi- tev, ki te probleme spoznava, jih obravnava in jih tudi obkazuje v zakonske pravice. Ugotavlja, da so «to besede polne bogate vsebi- ne, ki so vredne globljega razmis- ljanja in za katere se lahko vpra- šamo: je slovenska manjšina stori- lica vse, kar je bilo v njenih mo- čeh, da bi v italijansko družbeno ureditev vnesla vsu tisto proble- matiko, za katere mi vsi pričaku- jemo ustrezne rešitve?» Vprašu- je se:

«Ali se mi morda ravno naša manjšina prevlečkasto zapira sama vase in iskala rešitve pri po- sameznikih ali skupini oseb, ki so se itak pripadale istoimenski gru- paciji in ki so nad vse odločno za- htevali, da se spoštujejo dane pravice in vemo, kako so se večkrat te zahteve končale. Moja nade- je storili vse, da bi poskušali in izkoristili te možnosti, ki nam jih je narekoval določeni politični mo- ment. Nismo morda pred glavnim problemom odprti ali zaprti manjšine?»

Jože Cej nato ugotavlja, da smo se Slovenci že začeli posluževati variant, ki nam omogočajo, da se dokopljemo do vseh tistih pravic, katerim se nismo nikoli in ne bo- bomo cenili odrekli in navaja pri- mer športnih društev, «ki so si pri- borila enakovrednost z ita- lijanskimi društvi ne na podlagi izključno apriorističnih zahtev zaradi njihove pripadnosti slovenski manjšini, ampak na podlagi real- nih sposobnosti, ki so jim omogo- čajo svojo dejavnost». Potem na- raža tudi delovanje slovenskih u- nestnikov, ki «so se polnopravno vključili v realnost tujega okolja in si pridobili priznanje in spošto- vanje tudi od tistih strani, ki so še neredno neprizadeto gledale na vse, kar je slovensko. Nadalje o- mjenja Kmečkovo zvezo, ki esi je vokalna sicer težavno pot med- drugimi njej podobnimi zvezami, s čimer si je zajamčila iste pravice (gmojne in moralne), ki so po- trebne za njen razvoj». Končno na- tavlja še študentske manifestacije in povzroča, «na katerih si je naša mladina protovoljno in avtonomno ušla pot v določeno problematiko skupno z italijanskimi študenti in je pri teh demonstracijah obdržala jasen pečat, zavest pripadništva slovenskemu narodu».

«Morda nosi prav ta študentov- ska manifestacija — pravi Cej — v sebi zrno novega preobrata v odnosu slovenske manjšine do SPZ in SHLP na 17. občnem zboru in v tej zvezi dejal:

«Na našem zadnjem občnem zbo- ru smo se pohvalno izrazili o zdru- žitvi le ker do takrat ni odbor SPZ zavzel še nobenega stavila, ki bi bilo v nasprotju s splošnimi intere- si našega društva. Naši pridrž- ki pa so še vedno ostali in prav danes jih bomo še bolj podkrepili in če bo potrebno tudi potegnili logične zaključke ob novem mo- mentu, ki naj bi po želji nekaterih, nastal v SPZ».

V nadaljevanju svojega izjava- nja je Terčon dejal, da je bilo pre- malo skupnih sej predsednikov včlanjenih društev, ker so taki skupni sestanki zelo koristni in bi prav ti morali postati širši forum, ki naj usmerja delovanje in politi- ko tajništva SPZ. Dejaj je: «Naša želja je, da se nekoliko preuredi sedanja struktura vodstva in da se da večja teža društvom, saj, kot smo že danes slišali, so Zveza društva sama.»

Anček Terčon se je potem zadr- žal pri sprejetih obvezni na zadnjem občnem zboru, da se bo SPZ začel zanimati za slovenskega človeka v mestu. Dejaj je, da se je o tem rez govorilo na raznih posvetoval- nih prosvetnih društev, da pa od- bor SPZ kot tak ni napravil dovolj za mesto. Mestni center je še dan- nes prepričan samemu sebi. Gle- de želje v poročilu tajništva, da bi v društva vnesli tudi družbe- no-politične diskusijske večere je dejal, da se «s tem popolnoma strin- jamo, bojimo pa se, da se ne bi naenkrt naša društva spremenila v nekako politično tribuno, kjer bi prišlo do ostro deljenih mnenj e posameznih vprašanjih, ki se tiče- jo le posredno slovenske narod- ne skupnosti».

V nadaljevanju se je Anček Ter- čon vprašal, kaj je SPZ naredila za liste naše otroke, ki zahajajo v tujo solo in ki bi jih se lahko rešili.

Dejal je: «Teh je zlasti v me- stu iz dneva v dan več. Potrebno je veliko terensko delo, ki bi ga morala SPZ urejevati ali progra- mirati ter seveda tudi nuditi spo- podoro, da se smotno nauči naša država prisotna vsakokrat, ko je bilo treba braniti naše koristi? Ka- ko lahko donosimo, da naši po- sestniki in kmetje prodajajo svo- jo zemljo tujcu? Zakaj ne stopimo do njih in jih skušamo, ponavljaj- vsaj skušamo sprebrati, da je to za nas škodljivo. Priča smo, kako ljudje prepogosto prodajajo svo- jo zemljo brez prave potrebe, dobi- telj denar pa porablja za razne iz- boljšave, ki jim jih nudi današnja potrošniška družba. Naenkrt se tako znajdejo brez denarja in brez zemlje. SPZ bi morala preveriti še to breme, da bi z raznimi pre- datvanji našim kmetom prikazala neprecenljivo vrednost naše zemlje.»

Antek Terčon Slovensko prosvetno društvo «Igo Grudens» - Nabrezina

Antek Terčon je v uvodu pouda- ril važnost sedanjega občnega zbro- ra, ki je po njegovem še večja od one pred dvema letoma, ko se je odločalo o združitvi dveh laičnih prosvetnih zvez. V tej zvezi je dejal:

«Ne vemo si razlagati, kako je mo- goco, da v poročilu tajništva po- stane naša zveza kar čez noč tudi socialistično usmerjena. Naš odbor je ugotovil, da daje ta nova defi- nicija SPZ izrazi strankarski zna- čaj, čeprav morda v nekoliko šir- šem pomenu; to pa je v nasprotju s tem, kar smo doslej trdili in za kar smo se skupno borili. Da ne bo nesporazumov bi rad še enkrat ponovil, da naše društvo v celoti sprejema prejšnjo definicijo zve- ze (laična, ideološko napredno usme- rjena, op. ur.) in da tudi naša de- lo sloni na moralnih vrednotah NOB in profitašizma. Spomnil bi se, da se NOB niso udeležili le so- cialisti. Ne moremo torej spreje- mati teh enostranskih sprememb načelnega značaja, tudi če so morda izraz celotnega tajništva. Vsako načelno vprašanje mora biti naj- prej prediskutirano med posamez- nimi člani, šele nato ga lahko da odbor v javnost. Isto lahko trdimo tudi o izjavi tajništva, da nam je Slovenija dvakrat draga, prvič kot mati, drugič kot napredna so- cialistična republika. Če to drži za tajništvo, po vsej verjetnosti to ne drži za vsa društva, prav gotovo pa ne drži za naše društvo. Ta- ke izjave ne spadajo v prosvetna društva, ampak so stvar posamez- nikov, oziroma političnih skupin. Mi lahko poudarimo le, da bi vedno črpali naše kulturne dobrine samo iz Slovenije, ne glede na njeno notranjopolitično ureditev, saj nam je mati vedno draga, ne glede na obliko, ki jo trenutno nosi.»

V nadaljevanju je Anček Terčon ponovil sklep, ki ga je odbor dru- štva zavzel do združitve med SPZ in SHLP na 17. občnem zboru in v tej zvezi dejal:

«Na našem zadnjem občnem zbo- ru smo se pohvalno izrazili o zdru- žitvi le ker do takrat ni odbor SPZ zavzel še nobenega stavila, ki bi bilo v nasprotju s splošnimi intere- si našega društva. Naši pridrž- ki pa so še vedno ostali in prav danes jih bomo še bolj podkrepili in če bo potrebno tudi potegnili logične zaključke ob novem mo- mentu, ki naj bi po želji nekaterih, nastal v SPZ».

Končno je Anček Terčon v zvezi z vprašanjem odnosov med SPZ in katoliškima zvezama dejal:

«Mi smo še vedno za celotno združitvi vseh slovenskih prosvet- nih organizacij v zamejstvu. Sed- danji odbor SPZ pa to, kot kaže, odklanja; vsaj kolikor nam je zna- no, ni v tem smislu napravil nobe- nega koraka, da bi prišlo do nekih skupnih stikov. Ni prav, da mi da- nes s tega mesta označimo za nekorišnično morebitno združenje s katoliškimi prosvetnimi organi- zacijami. Danes, ko se vsi borimo za enolični kulturni prostor, danes, ko smo dosežli skupen odbor pri v- pravi našega gledališča, moramo narediti vse, da bo enkrat res pri- šlo do skupne prosvetne organizacije.»

Med volivci... novega odbora SPZ v Gorici

NADALJEVANJE PROCESA PROTI BENITU LOGGIA

Priče o okoliščinah strahotnega umora blizu ankaranskega križišča

Obtoženec vztrajno krivi zločina «jugoslovanske moške» - Izjave dr. Lettierija, častnika Kisvardaya, Irisine mame, znanecv in vzgojiteljev

Več sto ljudi se je večerjalo na prostoru, ki je v dvorani tržaškega porotnega sodišča namenjen sodnim razpravam...

Medtem je nekdo obvestil bolničarje Rdečega križa, ki so pomorskega mladeniča prepeljali okrog 15 ure v splošno bolnišnico...

Proslava svetovnega dneva zdravstva

Na pobudo pokrajinskega zdravniškega odbora za zdravstveno vzgojo je bila večerjati ob prisotnosti krajevnih oblasti...

V nedeljo skupščina Delavskih zadrug

Delavske zadruge sporočajo, da bo v nedeljo, 22. t. m., ob 10 uri v dvorani kina «Alabarda» na Trgu Stare mitnice letna skupščina članov Delavskih zadrug.

NA SLOVENSkih ŠOLAH V GORICI

Učni uspehi dijakov na nižji srednji šoli

Od 158 dijakov I. in II. razreda jih je 93 izdelalo, 37 jih ima popravne izpite in 28 jih je bilo zavrženih - Dijaki III. razr., razen dveh, vsi pripuščeni k zaključnemu izpitu

Tudi na slovenskih osnovnih in srednjih šolah v Gorici je potihnil vesel živ-ziv mladine, ki je odmeval po hodnikih skozi vse šolske leto...

3 dijakov imajo popravne izpite, 2 dijakini sta bili zavrženi. IIC - Lio Battaino, Oskar Pavletič, Elijan Bena, Jožica Celovnik, Lavra Hvalič, Iva Koršič, Ana Markovič, Natalija Sirk.

5 dijakov imajo popravne izpite, 5 dijakov je bilo zavrženih. Dijaki tretjega razreda so bili vsi pripuščeni k nižjemu tečajnemu izpitu razen dveh.

Stavka šolskega osebja

Sindikatski udeleženci pri šolski upravi (SNADAS) je sporočil, da so proglasili stavko, ki bo trajala od danes, 19. junija, pa do 1. julija.

5 dijakov imajo popravne izpite, 5 je bilo zavrženih. IB - Silvan Beuciar, Renato I. pavez, Marko Jara, Aleksander Kolzin, Pavel Malič, Jordan Marusič, Ksaverij Nanut, Darji Peric, Jožef Planišček, Valentin Primožič.

4 dijaki imajo popravne izpite, 5 je bilo zavrženih. IC - Loredana Antonij, Adrijana Bukovec, Mirjam Culot, Irena Devetak, Renata Devetak, Luiza Gergolet, Aleksander Klanjšček, Maksimilijana Kogoj, Savina Kovčič, Lavreta Lavrencič, Rozana Lavrencič, Marina Marusič, Mirjam Marvini, Franca Miculus, Mavdja Močnik, Onorina Monti, Klavdija Mucci, Ines Petecjan, Lilijana Roset, Marijeta Vizintin.

3 dijaki imajo popravne izpite, 3 dijaki so bili zavrženi. ID - Angela Figlihi, Vilijem Gergolet, Damijan Klanjšček, Vladimir Kragej, Armand Peric, Alojz Tomšič, Lucijana Cumar, Lijana Gergolet, Elvija Marusič, Rozana Peteani, Andrejina Tomšič.

6 dijakov imajo popravne izpite, 6 dijakov je bilo zavrženih. IIA - Jurij Crapiz, Vilijem Fergolia, Gabriel Figlihi, Vilijem Gergolet, Damijan Klanjšček, Vladimir Kragej, Armand Peric, Alojz Tomšič, Lucijana Cumar, Lijana Gergolet, Elvija Marusič, Rozana Peteani, Andrejina Tomšič.

3 dijaki imajo popravne izpite, 3 dijaki so bili zavrženi. IIB - Bruna Cijan, Nada Devetak, Silvana Devetak, Darja Gruden, Gracijela Hladnik, Klara Humar, Elizabeta Komjanc, Silvija Kustrin, Loreta Miculus, Loredana Nanut, Marina Pahor, Eda Paoletti, Patricija Piccione, Lidija Plesničar, Marta Renar, Milena Rustia.

Otrok prišel pod avto

Prejšnji večer, nekaj pred 22. uro, so sprejeli v splošno bolnišnico v Gorici za 7 dni na zdravljenje 5 letnega Gianluca Culota iz Ul. Lunga 57 v Gorici. Dečka je namreč malo prej podrl avto fiat 1100, ki ga je vozil 40 letni Gianfranco Bottai, ki stanuje v Ul. Pia.ve, 8, iz Ul. Brigata Pavia po Ul. Torianih proti pevskemu mostu.

Avto je podrl kolesarja

Prejšnji večer ob 23. uri so v gorški splošni bolnišnici pridržali za 30 dni na zdravljenju 67 letnega Jožeta Trampuzja iz Drevoreda XX. septembra 118. Zdravniki so mu ugotovili zlom levega kolena. Trampuzj je izjavil, da se je malo prej peljal s kolesom po Ul. Camar, ko ga je od zadaj zadel neki razdelitev tramvajskih prog, in sicer: državni kolodvor - Travniki, Travniki - južni kolodvor in vmes se, Gledališče (Verdijevo) - Gorisček (danes Trg Medaglie d'oro).

Opozorilo trgovcem

Državna komisija Slovenskega gospodarstva zbiranja smo prejeli, s prošnjo za objavo, sledeče sporočilo: «Po dekretu prefekta z dne 24. 6. 1969 morajo trgovci z živili predhodno zaprositi za avtorizacijo, če hočejo zapreti svoje trgovine za delne počitnice, ali drugega vzroka. Prošnjo je treba vložiti na tržaško občino, in sicer na V. oddelku, III. sekcijo najkasneje do 30. 6. m. na uradni urini od 8.00 do 12.00 ur. Ob rešitvi prošnje je treba plačati še 450 lir za kolke.

Nevaren skok v vodo

Na kopanju v kopalnici «Ausonia» na obrežju Trstiana se je večerjati popoldne ponesrečil 18 letni Giovanni Cosulich iz Ul. Petronio št. 13. Mladič je z nekaterimi prijatelji preizkusil svoje sposobnosti pri skokih v vodo s precej visoke skalnate. Nekajkrat je šlo vse gladko in to je mladenič opomnilo, da so se preizkusili v podoben skok. Tako se je podprizkusil v vodo, v kateri je vzel za močnim zaletom skočil v vodo. Pri tem pa je v zraku izvedel še drzen prevaj, kar je bilo zaupljivo usodno pri dotiku z vodo. Padel je namreč naravnost na glavo. Njegovi tovariški so takoj opazili, da je mladenič v težavah, ko pa so ga potegnili iz vode, so opazili, da je zadobil močan udarec v glavo in ledvice. Sam je sicer zatrjeval, da se z glavo ni dotaknil morskega dna, zato je tembolj čudno, da je pri srnem dotiku z vodno gladino zadobil tako hudo

Zaključne šolske predvide v Doberdobi, ki je bila delcična velikega obiska

Goriško-beneški dnevnik

ZASEDBA TOVARN SAFOG IN NUOVA SAN GIORGIO TRAJA OD PONEDELJKA

Župan Martina je med delavci obljubil zanimanje občine za ugodno rešitev spora

Zastopniki političnih strank pri prefektu, delavci pa na županstvu in na pokrajini Sinoči na Uradu za delo sestane med sindikati in ravnateljstvi dveh tovarn

Večerj je goriški tovarni SAFOG in Nuova San Giorgio, ki so ju delavci in uradni zasedli v ponedeljek, obiskal sam goriški župan Martina in stajajočim izrazil solidarnost mesta v njihovi borbi za ohranitev teh podjetij v Gorici.

Na uradu za delo je bil sinoči sestanek, ki ga je sklical ravnatelj za delo dr. Terenzio. Na sestanku so sindikalni zastopniki in spremljevalci močne delegacije delavstva obrazložili dve funkciji, namreč delo za delo svoje zahteve, na drugi strani pa je tudi ravnateljstvo tovarne istim funkcionarjem v istem ravnateljstvu obrazložilo svoje stališče. Zanimivost sestanka je v tem, da so bili sindikalni zastopniki v eni sobi, člani ravnateljstva tovarni pa v drugi sobi in ni bilo med njimi dialoga. Zasedba tovarne SafoG in Nuova San Giorgio se danes nadaljuje.

V torek zvečer so se na sedežu PSI sestali mestni in pokrajinski zastopniki političnih strank, razen MSI, in na tem sestanku so se domenieli o korakih, ki jih je treba napraviti v pristojnih krogih, da bi bila kriza odpravljena.

Preteklo soboto je bilo veliko zanimanje za tekmovalce v brisolski, ki je pritegnilo številne pare z Goriške. Prvo nagrado, kraski prsut, je pobral par iz Martinišine, drugo pa Vescovi - Frandolci iz Doberdoba. Tretjo nagrado sta došla Aldo Jarc iz Doberdoba in Romano Sušič iz Gabrijl. Četrto pa par Krulc - Sušič iz Dola. Jemeljski par so tokrat ostali praznih rok.

Zasedba mirno poteka že četrti dan in vsaj do poznih popoldanskih ur večerjati ni bilo znakov, da bi se stvar premaknila z mrtvega tira. Ko pišemo te vrstice, je napovedan sestanek med sindikati in ravnateljstvi tovarni na Uradu za delo v Gorici, da bi skušali doseči sporazum.

V nedeljo zvečer je kvintet «Brisolski slavček» zabaval številno občinstvo z domačimi polkami in valčki. O pomenu praznika je spregovoril poslanec Albin Sirk, ki je med drugim prikazal borbo komunističnih poslancev v rimskem parlamentu za priznanje uporabe slovenskega jezika na sodiščih. Zborovanja je predsedoval Jože Jarc, član pokrajinskega vodstva KPI.

Prejšnja noč je avto fiat 850 z evidenčno tablico iz Bologne zavozil s ceste pri Devinu. Pri tem je bila ranjena 48 letna Izidora Federici iz Bologne, ki so ji v tržiški bolnišnici ugotovili zlom desnega roka v ramenu ter so ju pridržali za 30 dni na zdravljenju.

Podporno društvo DIJASKA MATICA bo imelo svoj redni OBČNI ZBOR v torek, 24. junija 1969 v Trstu v Ulici Geppa 9 ob 20. uri.

URADNO JE BIL IZROČEN PROMETU 18. FEBRUARJA 1909

Pred 60 leti je pričel voziti električni tramvaj v Gorici

Najbolj so se neogva vozila bali konji, ki so povzročili precej cestnih nesreč. Magistrat ni hotel ustreči jezikovnim zahtevam slovenskih potnikov

Tehnična novost, ki je naše prednike, goriske meščane in okolice, najbolj zanimala v letu 1909, torej pred šestdesetimi leti, je bil električni tramvaj, ki je pričel teči prva v tem letu. Tako slovenski kot italijanski gorško časopise tistega časa je polno novic o tramvaju, ki je dejansko povzročil precej nesreč in tudi drugačno gledanje na mestni promet v takratnem mestu.

Do prepričev nacionalnega značaja je na tramvaju kmalu prišlo. Skupina slovenskih potnikov iz Trsta, ki je prišla v Gorico z vlakom, je govorila na tramvaju slovensko in se je zaradi tega sporekla s skupino Italijanov, ki so našo našo govorico zabavljali. Soča poročila 22. aprila, da so na županstvu že trikrat klicali na raport nekoga tramvajskega spovednika, ki je v slovenskem jeziku obvelal s potniki. Zaradi tega je bil naznanjen s strani nekkih laških potnikov županstvu in tam so mu grozili z odpuščanjem.

Priloge avto električni tramvaj, ki ga je postavila gorška občina, so bile dolgotrajne. 9. januarja 1909 je Soča vpisala, da bo tramvaj pričel teči 1. februarja z rednimi vozniki. Medtem so vozovi tekli za potujočim in dan pred tem člankom v «Soči» se je v Gorici pripetila prva nesreča povzročena po novem električnem vozilu. Bilu južnega kolodvorja se je tjakarski konj splašal, zvil s ceste, kočija se je prevrnila; padel je tudi konj, fjakar pa pod njega in ostal ranjen na nogi. Napredek je terjal svojvo prvo tritev tudi v Gorici.

Novo vozilo pa je prineslo v Gorico tudi precejšnjo ugodnost, čeprav so bile prve vožnje zelo težke. Da bi nekako odpravili pravi s cest, koder je tekel tramvaj, je občina kupila posebne motorje, ki naj bi s tramvajskega tira snajžili in skropili cesto.

19. januarja je Soča pisala o novih nesrečah, ki so bile povzročene zaradi poskusnih voženj tramvaja. Na Stolnem trgu sta v nedeljo 17. januarja dva preplaščena konja tekla z vozom pred tramvajem na klanco proti gradu. V Solški ulici je sofer tramvaj pravočasno ustavil, da ni stekel konj in povzročil nesreče. Na Travniku pa je dirajoči tramvaj strli mlakarski voziček z vsemi posodami. Člankar ugotavlja, da je bila sreča, da je mlakarska že razpadla škoda, sicer bi imela še večjo škodo.

Tramvaj je pričel po teh pregledih uradno voziti v četrtek 18. februarja v večernih urah. To je bila prava senzacija za Gorico, saj so meščani videli v tem lepem predreku za mesto. Zaradi tega so se tega novega vozila v prvem in naslednjih dneh množično posluževali, da bi poiskali «brzinsko strast».

Slovensko časopisje pa je v več člankih opozarjalo na dejstvo, da je magistrat nastavljal na tramvaju samo uslužbenca italijanske narodnosti. Ugotavljalo je, da je dožnost vsakega gorškega in okoliškega Slovence govoriti tudi na tramvaju slovensko, od osebja pa zahtevati v slovenski govorici. Sicer pa bo slovensko prebivalstvo tramvaj bojkotiralo, je ugotavljala Soča, in ne vemo ali bo magistratu splašalo vzdrževati podjetje, ki ne bo imelo podpore tudi slovenske prebivalstva, ki ga je bilo takrat v Gorici že skoraj polovico vsega meščanstva.

Ze po prvem mesecu pa so Jelavci, ki so bili na novih vozilih zaposleni, začeli govoriti o stavki, ker so bile plače preizkušne in tudi ker je bila nevarnost velika. Soča toži tudi, da tramvaj vozil prepočasno, da se namreč pride peš z državnega kolodvorja na Travniki istočasno kot s tramvajem.

PRIPRAVE ZA GORIŠKI SEPTEMBER

Na mednarodnem tekmovalstvu bo sodelovalo 39 zborov

Med njimi bodo tudi zbori iz Jugoslavije, Bolgarije, Češke, Nemčije in Avstrije

Dne 15. junija je zapadel rok za vpis udeležencev VIII. mednarodnega pevskega tekmovalstva, ki ga vsako leto organizira pevsko društvo «C. A. Seghizza» v Gorici. Letos bo tako tekmovalje v dneh 19., 20. in 21. septembra ter se je do roka prijavilo kar 39 pevskih zborov iz Italije, Nemčije, Avstrije, Jugoslavije, Bolgarije in Češkoslovaske.

Ker je raven tega pevskega festivala iz leta v leto višja, smatra vodstvo društva «Seghizza» za potrebno, da ga tudi tisk v večji meri popularizira. Zato bo predsedniško društvo Gino Cociani organiziralo posebno tiskovno konferenco v ponedeljek, 23. t. m. ob 21. uri na sedežu društva na Travniku št. 45. Ob tej priložnosti bodo odborniki predložili predstavitvniško tiskovno potrebne informacije v zvezi s tekmovalstvom pevskih zborov.

Podporno društvo DIJASKA MATICA bo imelo svoj redni OBČNI ZBOR v torek, 24. junija 1969 v Trstu v Ulici Geppa 9 ob 20. uri.

URADNO JE BIL IZROČEN PROMETU 18. FEBRUARJA 1909

Pred 60 leti je pričel voziti električni tramvaj v Gorici

Najbolj so se neogva vozila bali konji, ki so povzročili precej cestnih nesreč. Magistrat ni hotel ustreči jezikovnim zahtevam slovenskih potnikov

Tehnična novost, ki je naše prednike, goriske meščane in okolice, najbolj zanimala v letu 1909, torej pred šestdesetimi leti, je bil električni tramvaj, ki je pričel teči prva v tem letu. Tako slovenski kot italijanski gorško časopise tistega časa je polno novic o tramvaju, ki je dejansko povzročil precej nesreč in tudi drugačno gledanje na mestni promet v takratnem mestu.

Do prepričev nacionalnega značaja je na tramvaju kmalu prišlo. Skupina slovenskih potnikov iz Trsta, ki je prišla v Gorico z vlakom, je govorila na tramvaju slovensko in se je zaradi tega sporekla s skupino Italijanov, ki so našo našo govorico zabavljali. Soča poročila 22. aprila, da so na županstvu že trikrat klicali na raport nekoga tramvajskega spovednika, ki je v slovenskem jeziku obvelal s potniki. Zaradi tega je bil naznanjen s strani nekkih laških potnikov županstvu in tam so mu grozili z odpuščanjem.

Priloge avto električni tramvaj, ki ga je postavila gorška občina, so bile dolgotrajne. 9. januarja 1909 je Soča vpisala, da bo tramvaj pričel teči 1. februarja z rednimi vozniki. Medtem so vozovi tekli za potujočim in dan pred tem člankom v «Soči» se je v Gorici pripetila prva nesreča povzročena po novem električnem vozilu. Bilu južnega kolodvorja se je tjakarski konj splašal, zvil s ceste, kočija se je prevrnila; padel je tudi konj, fjakar pa pod njega in ostal ranjen na nogi. Napredek je terjal svojvo prvo tritev tudi v Gorici.

Novo vozilo pa je prineslo v Gorico tudi precejšnjo ugodnost, čeprav so bile prve vožnje zelo težke. Da bi nekako odpravili pravi s cest, koder je tekel tramvaj, je občina kupila posebne motorje, ki naj bi s tramvajskega tira snajžili in skropili cesto.

19. januarja je Soča pisala o novih nesrečah, ki so bile povzročene zaradi poskusnih voženj tramvaja. Na Stolnem trgu sta v nedeljo 17. januarja dva preplaščena konja tekla z vozom pred tramvajem na klanco proti gradu. V Solški ulici je sofer tramvaj pravočasno ustavil, da ni stekel konj in povzročil nesreče. Na Travniku pa je dirajoči tramvaj strli mlakarski voziček z vsemi posodami. Člankar ugotavlja, da je bila sreča, da je mlakarska že razpadla škoda, sicer bi imela še večjo škodo.

Tramvaj je pričel po teh pregledih uradno voziti v četrtek 18. februarja v večernih urah. To je bila prava senzacija za Gorico, saj so meščani videli v tem lepem predreku za mesto. Zaradi tega so se tega novega vozila v prvem in naslednjih dneh množično posluževali, da bi poiskali «brzinsko strast».

Slovensko časopisje pa je v več člankih opozarjalo na dejstvo, da je magistrat nastavljal na tramvaju samo uslužbenca italijanske narodnosti. Ugotavljalo je, da je dožnost vsakega gorškega in okoliškega Slovence govoriti tudi na tramvaju slovensko, od osebja pa zahtevati v slovenski govorici. Sicer pa bo slovensko prebivalstvo tramvaj bojkotiralo, je ugotavljala Soča, in ne vemo ali bo magistratu splašalo vzdrževati podjetje, ki ne bo imelo podpore tudi slovenske prebivalstva, ki ga je bilo takrat v Gorici že skoraj polovico vsega meščanstva.

Ze po prvem mesecu pa so Jelavci, ki so bili na novih vozilih zaposleni, začeli govoriti o stavki, ker so bile plače preizkušne in tudi ker je bila nevarnost velika. Soča toži tudi, da tramvaj vozil prepočasno, da se namreč pride peš z državnega kolodvorja na Travniki istočasno kot s tramvajem.

PRIPRAVE ZA GORIŠKI SEPTEMBER

Na mednarodnem tekmovalstvu bo sodelovalo 39 zborov

Med njimi bodo tudi zbori iz Jugoslavije, Bolgarije, Češke, Nemčije in Avstrije

Dne 15. junija je zapadel rok za vpis udeležencev VIII. mednarodnega pevskega tekmovalstva, ki ga vsako leto organizira pevsko društvo «C. A. Seghizza» v Gorici. Letos bo tako tekmovalje v dneh 19., 20. in 21. septembra ter se je do roka prijavilo kar 39 pevskih zborov iz Italije, Nemčije, Avstrije, Jugoslavije, Bolgarije in Češkoslovaske.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

KOLESTARSTVO

DIRKA PO ŠVICI

ODBOJKA

V NEDELJO OB 18. URI NA NOGOMETNEM IGRIŠČU V KRIŽU

Diaz prvi v Davosu Adorni ohranil vodstvo

Še dve prvenstvi v letošnji sezoni

Dve tekmi turnirja veteranov za «Trofejo Bruno Chizzo»

Na skupni lestvici je prišlo do manjših sprememb

Moška promocijska liga in prvenstvo naraščajnikov sta zadnji prvenstvi letošnje sezone

Tudi Ferruccio Valcareggi v vrstah Triestine?

DAVOS, 18. — V današnji osmi etapi mednarodne kolesarske dirke po Švici je zmagal španec Mariano Diaz, Italijan Vittorio Adorni pa je še vedno ohranil prvo mesto na skupni lestvici na kateri je prišlo v zgornjem delu do nekaterih sprememb.

- Etapna lestvica:**
1. Diaz, ki je prevozil 196.500 km dolgo progo v 6.15.49" s povprečno hitrostjo 31.412 km na uro
  2. Vittorio Adorni (It.) 6.18.34"
  3. Aurelio Gonzales (Sp.) v istem času
  4. Wilfried David (Bel.) 6.20.08"
  5. Andres Gandarias (Sp.) 6.20.42"
  6. Joaquin Galera (Sp.) v istem času
  7. Jan Janssen (Hol.) 6.21.44" in nato v istem času še
  8. Joseph Spruyt (Bel.)
  9. Lucien Almar (Fr.)
  10. Louis Pfenninger (Švi.)
  11. Bernard Vifian (Švi.)
  12. Mascaro (Sp.)
  13. Benfatto (It.)
  14. Gabica (Sp.) itd.

Skupna lestvica

1. Vittorio Adorni (It.)	33.03.58"
2. Aurelio Gonzales (Sp.)	33.05.53"
3. Wilfried David (Bel.)	33.09.44"
4. Dieter Puschel (Nem.)	33.10.54"
5. Joaquin Galera (Sp.)	33.11.33"
6. Bernard Vifian (Švi.)	33.11.51"
7. Louis Pfenninger (Švi.)	33.12.08"
8. Paul Gütty (Fr.)	33.12.43"
9. Willy Van Neste (Hol.)	33.13.54"
10. Jan Janssen (Hol.)	33.13.54" itd.

PARMA, 18. — Športna skupina Salvarani je potrdila udeležbo kolesarske ekipe na Tour de France. Vodstvo ekipe je sklep sprejelo danes v San Pellegrino Terme, kjer je društveni zdravnik pregledal vseh 14 kolesarjev, ki so bili na skupnem treningu.

Za I. mladinski pokal
V nedeljo v Lonjerju štafetni tek 4x800 m
Prosneto društvo Lonjer - Katinara organizira v nedeljo, 22. maja, ob 10. uri štafetni tek 4x800 m za I. mladinski pokal Lonjerja.

Nagraditev udeležencev mladinskih iger
V Nabrežini bo v petek pred otvoritvijo vinske razstave na vaskem trgu nagraditev igralcev, ki so nastopili v občinskem delu tekovanja letošnjih mladinskih športnih iger. V devinsko - nabrežinski občini so nastopila štiri društva od teh dve slovenski, namreč Sokol in Devin - Štivan.

Ob priliki vinske razstave
Turnir Sokola v Nabrežini
Ob priliki vinske razstave bo priredil ŠK Sokol v soboto in nedeljo v Nabrežini namiznoteniški turnir.

Ob priliki vinske razstave bo priredil ŠK Sokol v soboto in nedeljo v Nabrežini namiznoteniški turnir.

Med Snežnikom in morjem

Spomini na NOB - Istrski odred v Brkinih in Istri

Zaplenili smo 4 mavzerice, italijansko brzostrelko, pištolo, daljnogled in fotoaparati ter ostalo opremo. Bil sem nemški vezist, ki so bili poslani iz Dekanov proti Buzetu, vodil jih je podoficer, ki smo ga ubili. Kolesa smo pustili domačinom.

Dne 26.4.45 smo se ustavili v Skadansčini, kjer smo se srečali z nekaterimi našimi obveščevalci in funkcionarji, ki so šli v Istro. Čez dan nisimo mogli prekoračiti ceste. Tam mi je Emil predal dolžnost namestnika bataljonskega komisarja in vse sezname. Zvečer smo odšli čez cesto v Brezovico, kjer je bil del štaba odreda. Tovariši, ki so bili premeščeni na IX. korpus, so tega dne odpotovali iz Brezovice proti Artivzvam ali Mršam in dalje proti Barki in Divači.

Na štabu odreda pa je bilo silno živahno. Ves dan 27.

UREDNISTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-908 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA GORICA: Ulica 94 Maggio 1/1, telefon 33-82 - UPRAVA: TRST - UL. SV. FRANCISKA št. 30 - telefon 87-338, 95-823 - NAROČNINA, mesečno 800 lir (vnaprej), četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir, SFRJ, posamezna številka in tednu in nedeljo 50 para (60 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 - Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1, telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani - 501-370/1 - OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir beseda - Oglasi za tržaško in gorjsko pokrajino ne naročajo pri upravi. - Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» - Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO - Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst

Na tej priveditvi lahko nastopijo tekmovalci treh kategorij: nevrščeni tretjekategorniki, mladinci in neregistrirani igralci.

Organizator turnirja je že poslal vabila vsem društvom ki so vložena v namiznoteniško zvezo. Vabljeni pa so tudi vsa ostala društva, ki razpolagajo z igralci, ki še niso registrirani.

Turnir bo na društvenem sedežu Sokola v Nabrežini in se bo začel v soboto ob 15. uri.

PLAVANJE

V SOBOTO V PARIZU Štafeta 1.000X100 m

PARIZ, 18. — Najstarejše francosko športno društvo Racing club de France, ki ima 18.000 članov,

BASEBALL PRVENSTVO B LIGE

Kljub poprečni igri visoka zmaga Alpine

Kljub poprečni igri je v nedeljo Alpina osvojila drugo zmago v tem prvenstvu. Visok izkupilec, ki so ga domačini zabeležili proti šibkejši Lodijski sicer ne sme varati. Moštvo je zagrelo mnogo napak, ki jih odsotnost nekaterih vidnih igralcev je delno oprašuje, nasprotnik pa je bil res prešibek, da bi se lahko upiral O-pencem.

Tekma je bila izenačena le v prvih inihingih. Gostje so takoj izkoristili slab nastop Mahničca, ki je letos prvič zaigral v prvem moštvi, in dosegel prvi dve točki, ki so ju domačini sicer takoj nadoknadili. Z nastopom Saletuja v vlogi podajalca se je stanje takoj spremenilo in domačini so v drugem delu presli v vodstvo, katerega so ohranili do konca tekme. Gostje so postopoma poparili, ki pa ni rezultat v korist domačih štali in rezultat je bil 2:1.

Kljub nedeljski zmagi je Alpina še vedno zelo daleč od vrha. Znano pa je, da bodo letos nastopile v A ligo tri ekipe, zato tudi moštvo z Opčin ni izgubilo vsega upanja. Če je (po vsej verjetnosti) CUS Genova nedosegljiv (tudi v nedeljo je to moštvo zabeležilo visoko zmago s 23:1), so pa ostala moštva skrajno nezanesljiva. Tako je Bollate, eden favoritov, katastrofalno izgubil tekmo na domačem terenu proti Unipolu. Pirelli pa je doživel nov poraz v tekmi z Glen Grantom, to je moštvom, ki se v začetku prvenstva vsako leto izkaže, ni pa do sedaj nikoli ohranilo stega temna do konca tekovanja.

Alpina 2, 1, 0; 2, 0, 1; 6, 5, 1 = 17
Lodi 2, 0, 0; 0, 0, 0; 1, 1 = 4

Kljub nedeljski zmagi je Alpina še vedno zelo daleč od vrha. Znano pa je, da bodo letos nastopile v A ligo tri ekipe, zato tudi moštvo z Opčin ni izgubilo vsega upanja. Če je (po vsej verjetnosti) CUS Genova nedosegljiv (tudi v nedeljo je to moštvo zabeležilo visoko zmago s 23:1), so pa ostala moštva skrajno nezanesljiva. Tako je Bollate, eden favoritov, katastrofalno izgubil tekmo na domačem terenu proti Unipolu. Pirelli pa je doživel nov poraz v tekmi z Glen Grantom, to je moštvom, ki se v začetku prvenstva vsako leto izkaže, ni pa do sedaj nikoli ohranilo stega temna do konca tekovanja.

VARŠAVA, 18. — Med atletskim mitingom v Varšavi je Poljakinja Tereza Novakova izenčila s 13'5" evropski rekord v teku na 100 m ovire.

SACRAMENTO (Kalifornija), 18.

KOŠARKA

DENVER, 18. — Sovjetska olimpijska košarkarska reprezentanca je na svojem gostovanju po ZDA premagala ameriško profesionalno ekipo Denver Rockets s 75:72. To je že druga zmaga sovjetske reprezentance na tem gostovanju.

MOŠKI ODBOJKARSKI PROMOCIJSKI LIGI

GLADKA ZMAGA BREGA V SREČANJU Z GAJO

BREG - GAJA 3:0 (15:1, 15:10, 15:3)

BREG: Volko, Vojteh, Boris in Franko Lovriha, Geril, Zerjal, Skrinjar.

GAJA: Rafael, Peter, Darij, Branko in Oskar Grčić, Kalc, Raman, Andolšek, Azman in Zagari.

SODNIK: Rigoni.

Končno se je začelo toliko pričakovano moško odbojkarstvo promocijsko prvenstvo tudi na Tržaškem in že v prvem kolu smo imeli v Padričah v B skupini slovenski derbi med Bregom in Gajo.

Tekma sama ni pokazala nič posebnega, čisto je bila dolgočasna in tehnično skromna. Ekipi sta dokazali, da imata še pre malo treninga za seboj, kar se je najbolj poznalo v skupni igri. Iz splošnega poprečja ni izstopal noben igralec.

Prvi set je bil pravi samogovor Brega, ker se igralci Gaje niso znašli na igrišču. Poznalo se jim je, da morata precejnejšo naspotnika.

V drugem nizu so se nekoliko opogumili in so povedli s 6:3. Breg jih je nato dohitel in je od tedaj dalje diktiliral svoj tempo igre. Gajeveci so v zadnjem setu zopet močno popustili in je imel Breg s svojimi nasprotniki lahko delo ter si je zmago priboril brez posebnega naprejanja.

Sodnik je opravil svojo nalogo zelo dobro.

Rudi Skrinjar

LIZBONA, 18. — Športni dnevnih «A Bole» piše, da zahteva nogometaš Benice Eusebio za podpis pogodbe približno 160 milijonov lir. Najbolj priljubljen portugalski nogometaš bi bil pripravjen podpisati za to vsoto, največji kar so jih do sedaj zahtevali in izplačali na Portugalskem, pogodbo za celo življenje. Eusebio je star 27 let in pol.

MILAN, 18. — Milan je uspešno zaključil pogajanja s Torinom za «nakup» francosko - argentinskega srednjega napadalca Nestora Combina. Milanski klub je plačal za Combina 250 milijonov lir in je Torinu prepustil v solastništvo (50 odst.) igralca Petrinija.

Odbojkarstva sezona gre polagoma h koncu. Večina prvenstev je že dokončanih, vendar še ne vsa. V teh dneh pričneta še zadnji dve prvenstvi letošnje sezone in sicer v moški promocijski ligi in v naraščajniški ligi (moški).

V moški promocijski ligi se je prijavilo šest ekip, ki so bile razdeljene v dve skupini. V skupini A nastopajo Flaminio, Sokol in CRDA, v skupini B pa Breg, Gaja in VIS. Razveseljivo je, da je kar polovica prijavljenih moštev slovenskih, kar ponovno potrjuje že znano ugotovitev, da bi bila odbojka v deželnem okviru brez naših šestek številčno precej bolj skromna.

Kolejar moške promocijske lige je naslednji:

SKUPINA A

- 18. junija v Nabrežini
- 20.00 Flaminio - Sokol
- 20.45 CRDA - Flaminio
- 23. junija v Nabrežini
- 20.00 CRDA - Sokol
- 20.45 Sokol - Flaminio
- 27. junija v Trstu, telovadnica Zandonai
- 20.00 Flaminio - CRDA
- 20.45 Sokol - CRDA

SKUPINA B

- 18. junija v Padričah
- 20.00 Breg - Gaja
- 20.45 Gaja - VIS
- 23. junija v Dolini
- 20.00 VIS - Breg
- 20.45 Gaja - Breg
- 27. junija v Padričah
- 20.00 VIS - Gaja
- 20.45 Breg - VIS

Zmagovalca obeh skupin se bosta uvrstila v deželni finale, za katerega se niso določili datuma.

V naraščajniškem prvenstvu bodo nastopile štiri ekipe. Med temi bo branil slovenske barve le Breg. Potek tega prvenstva bo naslednji:

20. junija v Trstu, telovadnica Zandonai

- 20.00 Gaslici - CRDA
- 20.30 Breg - Flaminio

U. K.

ATLETIKA DVA NOVA SVETOVNA REKORDA

Kinnunen (kopje): 92,70 m
Westermannova (disk): 62,70 m

TAMPERE, 18. — Finec Jorma Kinnunen je postavil danes v Tampereju nov svetovni rekord v metu kopja z izredno značko 92,70 m. S tem res fantastičnim dosežkom je izboljšal dosedanj svetovni rekord sovjetskega metalca Janisa Lusisa. Ta je lani 23. junija zalučal kopje 91,98 m in je torej novi svetovni rekord za 72 cm bolj od starega.

BERLIN, 18. — Vzhodna Nemka Liesel Westermann je izboljšala svoj lastni dosedanj svetovni rekord v metu diska za 16 cm. To orodje je namreč danes vržla 62,70 m daleč.

VARŠAVA, 18. — Med atletskim mitingom v Varšavi je Poljakinja Tereza Novakova izenčila s 13'5" evropski rekord v teku na 100 m ovire.

SACRAMENTO (Kalifornija), 18.

in dopoldne 28.4.45 smo se sestajali in pripravljali načrte za mobilizacijo, zbirali orožje in se dogovorili za zasedbo Materije, Podgrada, Kozine in drugih krajev. Ko smo že prišli v Brkine, smo zvedeli, da so naše čete prodirle na Pivko, kjer so razbile četniške in nemške oddelke. Pripomniti moram še, da je bila tisti dan cesta Trst-Reka polna četniških, ustaških in nemških beguncev, tako da skoraj ni bilo mogoče čeznjo. Po njej so šle nepretrgane kolone ubežnikov od Reke in Podgrada proti Krasu in Trstu. Zločinska drhja je bežala pred pravično sodbo. Na tem območju je bila le naša nepopolna četa (4. ali Auberjeva četa). Dve sta bili v Istri, ena (tretja) pa na območju Divače in Barke ter Vremske doline. Bil smo nekoliko prizadeti in kadrovsko oslajbljeni, ker so morali oditi skoraj vsi četni komandirji, njihovi namestniki in komandirji vodov na štab IX. korpus po nalogu nam. kom. korpusa Jožeta Klanjška-Vasje prav tedaj, ko so bili najbolj potrebni.

Proglášena je bila mobilizacija, v čete so prihajali novinci, morali smo postavljati nove četne funkcionarje, formirati nove vode in hitro pripravljati vse potrebno za zasedbo dotedanjih nemških postojank. Popoldne 28. aprila sem moral nujno na sektor Gaberki-Pregarje, ker smo dobili obvestilo, da nas tam čakajo novinci in da je pričakovati napad čet IV. armade na Il. Bistrico, s katerimi je treba navezati stike in koordinirati naše in njihove akcije. Obveščevalci in drugi člani štaba, razen načelnika Vidica, so se napotili proti Divači.

Bil je meglen in deževen dan, le sem in tja so se oblaki dvignili. Potoval sem tako hitro, da sem prispel v manj kot tri ureh iz Brezovice na Pregarje, čeprav smo računali pot za nad 4 ure pešarjenja. Okoli 16. ure sem prispel na Pregarje. Kmalu potem smo zaslišali goro streljanje minometov, topov in mitraljezov med Šembijami in Il. Bistrico.

Navezal sem stike s predstavniki komande mesta Il. Bistrica, ki so bili na Pregarju in so se pripravljali za odhod

Ljubitelji nogometa š izza časov, ko je bila Trestina visoko kotirana, prav gotovo ne bodo zamudili priložnosti, ki jim jo nudijo kriška Vesna, s organizacijo turnirja veteranov za «Trofejo Chizzo».

Po dolgem obdobju bodo bivali igralci Triestine, sedaj že veteran, obiskali rdeči dres in se v nedeljo 22. t. m. ob 18. uri pomerili na turnirju za reprezentanco Krasa, medtem ko bodo veterani Udineseja nastopili proti sovratnikom iz Tržica.

Na seznamu nastopajočih za Triestino je cela vrsta zelo znanih imen, ki še niso šla v pozabo, vrhunskega pa so najverjetno tudi prihod bivešega tržaškega igralca in sedanjega tehničnega komisarja Italijanske nogometne reprezentacije Ferruccio Valcareggi. Vseka-

kor izredna priložnost, ki jo stavejši pa tudi mlajši ljubitelji nogometa ne smejo izgubiti. V nedeljo bosta na novem kriškem nogometnem pravokotniku dve izločilni tekmi, eden dni kasneje pa bosta finalni tekmi za prvo in tretje mesto.

Da zadostimo radovednosti čitateljev navajamo imena igralcev, ki bodo nastopili na turnirju Vesne.

REPREZENTANCA KRASA: B. Danev, Husu, Kraji, Lesizza, Meden, Padovan, Picchieri, Pieri, Pierobon, Rudes, Righi, Sosti, S. Sulčić, Timeus, D. Tence, Ukmar, Valussi, Starc in Russignan.

TRIESTINA: Nuciari, Potasso, Blason, Sessa, Brach, Radio, Pe-

tagna, Giannini, Pison, Helmersen, Meggiolaro, Renosto, Rossetti, Bernard, Trevisan, Santelli, Uxa, Pasinati, Dublich in Mondo.

TRŽIČE: Valentin, Toros, Cergoli, Valenti, Valentini, Lullich, Bernardi, Padovan, Morin, Zoch, Cuzot, Moron, Visintin, Orzan, Cuzot, Apostoli, Zeleznic.

UDINESE: Gevati, Carmassi, Luise, Scianzer, Valcareggi, Tosso, Pravisano, Montico, Canciani, Manente, Menegotti, Maor, Sotke, Boscio, Tulissi, Sneider, Bertini, Frizzi.

KANU

Že 123 prijavljenih za nastop v kanu-slamonu

28. in 29. junija bo v Tacnu pri Ljubljani sedemnajsti mednarodni kanu slalom. Letos se je prijaviло kar 10 domačih klubov, od teh štiri iz Slovenije in sicer Ljubljanski brodarstvo društvo Tacna, Hrastnik in Soške elektrarne. Od tujih ekip so doslej prijavili svojo udeležbo Avstrijci, Poljaki, češkoslovaški Avstriji Nemci in Američani. Vseh 5 držav je prijavilo svoje najboljšie kanuiste, saj bo v Tacnu izbirno tekovanje za svetovno prvenstvo. Organizatorji se vedno čakajo na prijavo Italije, Francije in Švice, ki se bodo tekovanja skoraj gotovo udeležile. Vprašanje pa je, če bodo na tekovanje v Tacnu prišli tekmovalci iz Belgije in Zvezne republike Nemčije. Toda že do sedaj prijavljenih 123 tekmovalcev, med katerimi so dvakratni in celo trikratni svetovni prvaki, zagotavlja kvaliteto Tacna 68.

Pokal za četrouvrščeno ekipo

NAMIZNI TENIS

Slovenija razpolaga z odličnimi mladinci

V dvoboju s Hrvaško so z zmago presenetile zlasti mladinke, mladinci pa so doživeli tesen poraz

V nedeljo sta se srečali v Murški Soboti mladinski reprezentanci Slovenije in Hrvaške. Slovenski strokovnjaki in trenerji so gledali na srečanje s precejšnjim optimizmom in sicer so pričakovali časten poraz tako mladink kot mladincev. Ob misli pa se je pokazalo, da je bilo tako optimistično gledanje vsakega nekoliko preveč skromno. Slovenski mladinci so izgubili tekmo s najtesnejšim razliko. Ekipa je nastopila v popisu Žekš, Šimunka in Lebar. Zmagovalno je igral Jože Žekš, doma prav iz Murske Sobotice, ki je premagal v samih dveh setih. Pa tudi komaj 15-letna Eva Jeler je odlično igrala. Premagala je Duganjičevco v samih dveh setih.

Naj še mimogrede omenimo, da sta bili Martinčeva in Jelejeva prav tako prisotni na 3. Borovi nagradi. S tem hočemo rasti področje, da je bil ta mednarodni turnir Bora na res visoki tehnični ravni, saj srečujemo mnogo takratnih udeležencev na vidnih mestih, nekatere pa celo v samem evropskem in svetovnem vrhu.

Če so se fantje častno borili so

NOGOMET

MILAN, 18. — Z današnjo zmago nad Milanom s 3:1 (3:1) si je Inter osvojil «Pokal milanskega mesta».

Gole so dosegli: v 22' in 25' p. p. Bedin, v 28' Jair, v 36' avtogol Celce. V 14' je Rogonni zamenjal poskodbovanega Pratlja, v 18' d. p. p. je Bertini nadomestil Bedina, v 24' je Landini prepustil mesto Guarnierju. Trapattoni pa je v 28' zamenjal Foglija.

LIZBONA, 18. — Športni dnevnih «A Bole» piše, da zahteva nogometaš Benice Eusebio za podpis pogodbe približno 160 milijonov lir. Najbolj priljubljen portugalski nogometaš bi bil pripravjen podpisati za to vsoto, največji kar so jih do sedaj zahtevali in izplačali na Portugalskem, pogodbo za celo življenje. Eusebio je star 27 let in pol.

MILAN, 18. — Milan je uspešno zaključil pogajanja s Torinom za «nakup» francosko - argentinskega srednjega napadalca Nestora Combina. Milanski klub je plačal za Combina 250 milijonov lir in je Torinu prepustil v solastništvo (50 odst.) igralca Petrinija.

da bi obvestil člane štaba in četne komande o razvoju dogodkov in tako omogočil, da bi lahko takoj ukrepali, kajti čas končnega obračuna z zločinsko drhajo četnikov, fašistov in Nemcev je bil sedaj tu. Nisem smel zamuditi niti trenutka, kajti komandant in komisar sta bila v Istri, namestnik komandanta pa je bil premeščen na IX. korpus. Izmed članov štaba sva ostala na tem sektorju le jaz in Srečko Vilič, načelnik in nekaj obveščevalcev. Na voljo sta nam bili dve nepopolni četi 3. in 4. (oz. prejšnja 2. in 3.). Še pred večerom sem se vrnil v Brezovico in obvestil štab oz. načelnika o osvoboditvi Il. Bistrice.

OSVOBODITEV MATERJE 29.4.1945

V štab odreda v Brezovico sem se vrnil že okoli 20. ure 28.4.45. V vasi je bilo zbranih kakšnih 50-60 borcev 3. in 4. čete, nekaj obveščevalcev in načelnik štaba. Hitro sem jim povedal, kar je bilo nujno potrebno. Na osnovi tega smo ukazali pripravljenost vseh borcev in terenskih delavcev. Kmalu po 20. uri je prispel iz Dan pri Divači kurir neke divizije IV. armade ali je bil celo iz operativnega štaba IV. armade, s katerimi je bil naš obveščevalec Jože Marušič že navezal stike, in nam povedal, da so njihove enote zasedle Divačo ter v imenu svojega štaba zahtevali, da jim do jutra izročimo načrt o sovražni obrambi Trsta.

Odtelej so se dogodki zelo hitro razvijali. Kmalu potem smo zvedeli, da so prodirle neke brigade že v Brkine. Nastal je problem, kako dobiti načrte. Bil so namreč odstranjeni v Skadanski gori, kjer je bil bunker obveščevalnega centra. Vsa cesta je bila nepretrgano polna sovražnih kolon, zato smo sklenili, da IV. četa napade četniške in ustaške begunce in s tem omogoči prehod križarjev v Skadansčino.

(Nadaljevanje sledi)